FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (första avdelningen)
den 30 april 2001 *

I mål T-41/00,

British American Tobacco International (Holdings) BV, Amsterdam (Nederländerna), företrätt av S. Crosby, solicitor,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av U. Wölker och X. Lewis, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: engelska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 20 januari 2000 genom vilket bolaget Rothmans of Pall Mall Ltd vägras tillgång till vissa protokoll från punktskattekommittén,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av ordföranden B. Vesterdorf samt domarna M. Vilaras och N. J. Forwood,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Bakgrund och förfarande

1 British American Tobacco International (Holdings) är ett bolag bildat enligt nederländsk rätt som tillsammans med sina dotterbolag utgör en koncern vars huvudsakliga verksamhet består i tillverkning, distribution och försäljning av cigaretter och andra tobaksprodukter (nedan kallad BAT-koncernen).

2 Sedan sammanslagningen år 1999 av BAT-koncernen och koncernen Rothmans International kontrollerar sökanden bland annat, genom tre dotterbolag, ett bolag bildat enligt schweizisk rätt benämnt "Rothmans of Pall Mall Ltd" (nedan kallat RPM), vars verksamhet består i skattefri och punktskattebefriad distribution av varor inom och utom gemenskapen.

3 I skrivelse av den 9 september 1999 begärde RPM, med stöd av kommissionens beslut 94/90/EKSG, EG, Euratom av den 8 februari 1994 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar (EGT L 46, s. 58; svensk specialutgåva, område 16, volym 2, s. 66), av kommissionen att få tillgång till vissa handlingar från punktskattekommittén (nedan kallad kommittén) i syfte att bedöma betydelsen av nya bestämmelser, som är tillämpliga från och med den 1 juli 1999, för den skattefria och punktskattebefriade försäljningen av varor inom gemenskapen. Begäran om tillgång till handlingar avsåg protokollen från de möten som denna kommitté hållit sedan den 1 januari 1993 om tillämpning av vissa bestämmelser i rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT L 76, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 2).

4 I skrivelse av den 12 oktober 1999 upplyste en tjänsteman vid kommissionens generaldirektorat Skatter och tullar, å detta generaldirektorats generaldirektörs vägnar, RPM om att detta bolag endast skulle ges tillgång till kommitténs protokoll avseende de åtgärder som vidtagits med tillämpning av artiklarna 7 och 24 i direktiv 92/12, för vilka det föreskrivs att kommittén skall avge ett yttrande i enlighet med det så kallade kommittéförfarandet. Vad däremot avser protokollen om vidtagande av åtgärder med tillämpning av artiklarna 8—10, 27 och 28 i direktiv 92/12, för vilka ett yttrande av nämnda kommitté inte uttryckligen krävs, vägrades RPM tillgång till dem med hänvisning till att spridning av dessa handlingar skulle kunna leda till skada för de juridiska personer som tillhandahållit informationen och som begärt konfidentiell behandling av den.

5 I skrivelse av den 25 oktober 1999 ansökte RPM om omprövning hos kommissionens generalsekreterare i enlighet med artikel 2.2 i beslut 94/90 för att få tillgång till de protokoll från kommittén som RPM vägrats tillgång till.

6 I skrivelse av den 24 november 1999 upplyste kommissionens generalsekreterare RPM om att bolagets begäran om omprövning skulle behandlas så fort som möjligt, men att det skulle ta mer än en månad innan RPM skulle få ett svar.

7 Eftersom kommissionen inte svarat inom den frist som föreskrivs i artikel 2.4 i beslut 94/90 väckte sökanden — genom ansökan som ingavs till förstainstansrättens kansli den 14 januari 2000 — talan, inskriven som nummer T-4/00, mot det tysta avslaget på RPM:s ansökan.

8 I skrivelse av den 20 januari 2000, ställd till styrelsen för RPM, upplyste kommissionens generalsekreterare RPM om sitt beslut att vägra tillgång till de begärda protokollen av det skälet att spridningen av dessa skulle kunna leda till skada för den juridiska person som tillhandahållit informationen och som begärt konfidentiell behandling därav och för institutionens intresse med avseende på sekretess vid dess överläggningar (nedan kallat det ifrågasatta beslutet).

9 Genom ansökan som ingetts till förstainstansrättens kansli den 25 februari 2000 väckte sökanden förevarande talan mot detta beslut.

10 Genom beslut av ordföranden på första avdelningen av den 20 mars 2000 avskrevs mål T-4/00 till följd av att sökanden återkallat sin talan.

Parternas yrkanden

11 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet samt

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

12 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan,

— i andra hand, ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

13 Enligt artikel 113 i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten, då den fattar ett beslut enligt bestämmelserna i artikel 114.3 och 114.4, när som helst på eget initiativ pröva om talan skall avvisas till följd av att det föreligger ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas. Som ett sådant rättegångshinder skall enligt fast rättspraxis villkoren för talans upptagande till sakprövning enligt artikel 230 EG räknas (förstainstansrättens beslut av den 26 mars 1999 i mål T-114/96, Biscuiterie-confiserie LOR SA och Confiserie du Tech SA mot kommissionen, REG 1999, s. II-913, punkt 24, och där angiven rättspraxis).

14 I förevarande mål anser förstainstansrätten att den har fått tillräckligt med upplysningar genom de handlingar som ingetts och de förklaringar som getts av parterna under det skriftliga förfarandet för att avgöra huruvida förevarande talan skall tas upp till sakprövning utan att påbörja det muntliga förfarandet.

Parternas argument

15 Utan att formellt göra gällande en invändning om rättegångshinder, har kommissionen hävdat att talan inte kan upptas till sakprövning på grund av att det ifrågasatta beslutet inte är riktat till sökanden och att sökanden inte heller berörs direkt och personligen i den mening som avses i artikel 230 fjärde stycket EG. Kommissionen har i detta hänseende gjort gällande att sökanden inte har deltagit i det skriftliga förfarandet vid kommissionen, att sökanden endast utövar indirekt kontroll över RPM genom mellanliggande bolag och, slutligen, att sökanden inte har något direkt intresse på området skattefri och punktskattebefriad distribution av varor, vilken verksamhet utövas av RPM.

16 Omständigheterna i detta mål skiljer sig för övrigt klart från dem som gett upphov till förstainstansrättens dom av den 22 april 1999 i mål T-112/97, Monsanto mot kommissionen (REG 1999, s. II-1277). Av detta mål följer dels att moderbolaget endast berördes personligen av den rättsakt som var ställd till dess dotterbolag i den mån det var dess enda ägare, dels att det berördes direkt eftersom det uppfunnit och tagit initiativet till den vara som avses i nämnda rättsakt. Denna rättsakt fick således direkta följder för nämnda bolag medan däremot ett beslut genom vilket en person vägras tillgång till handlingar inte direkt ändrar en annan persons rättsliga ställning, trots det samband som kan finnas mellan dem.

17 Sökanden har gjort gällande att dess intressen på området skattefri och punktskattebefriad distribution är identiska med RPM:s intressen i den mån RPM helt och hållet är under sökandens kontroll och endast utövar sin verksamhet på grundval av en fördelning av uppgifter inom BAT-koncernen. Policybeslut rörande distribution av koncernens varor fattas således av sökanden och inte av RPM. Sökanden skall följaktligen, i egenskap av holdingbolag som kontrollerar RPM:s verksamhet, särskiljas i förhållande till alla andra personer (domen i det ovannämnda målet Monsanto mot kommissionen). Att sökanden är berättigad att föra talan bekräftas dessutom av den omständigheten att dess talerätt inte ifrågasattes i mål T-4/00.

Förstainstansrättens bedömning

18 Det framgår av fast rättspraxis att svaret på frågan huruvida en talan om ogiltigförklaring som väckts av en fysisk eller juridisk person kan upptas till sakprövning är beroende av om denne har ett berättigat intresse av att få saken prövad (domstolens dom av den 31 mars 1977 i mål 88/76, Société pour

l'exportation des sucres mot kommissionen, REG 1977, s. 709, punkt 19, förstainstansrättens dom av den 30 januari 1997 i mål T-117/95, Corman mot kommissionen, REG 1997, s. II-95, punkt 83, och förstainstansrättens beslut av den 29 april 1999 i mål T-78/98, Unione provinciale degli agricoltori di Firenze m.fl. mot kommissionen, REG 1999, s. II-1377, punkt 30).

19 Det kan i förevarande fall konstateras att det ifrågasatta beslutet, genom vilket kommissionen prövat den begäran som RPM framställt och vägrat RPM tillgång till handlingar, inte påverkar sökandens intressen.

20 Detta beslut kränker inte sökandens rättigheter dels eftersom sökanden inte själv har framställt en begäran om tillgång till handlingar, dels eftersom möjligheten för detta bolag att framställa en sådan begäran inte påverkas av beslutet. I detta avseende skall påpekas att inom tillämpningsområdet för beslut 94/90 kan vem som helst begära att få tillgång till vilken som helst av kommissionens handlingar som inte offentliggjorts, utan att det fordras att begäran motiveras (förstainstansrättens dom av den 17 juni 1998 i mål T-174/95, Svenska Journalistförbundet mot rådet, REG 1998, s. II-2289, punkt 65). Av detta följer att den omständigheten att sökanden endast utövar den punktskattebefriade verksamheten med distribution av varor från BAT-koncernen genom sitt dotterbolag RPM inte hindrar sökanden från att inge en begäran till kommissionen som syftar till att få tillgång till punktskattekommitténs protokoll om tillämpning av denna skatteordning inom gemenskapen.

21 Sökandens situation kan för övrigt inte jämföras med den situation som det företag befann sig i som väckte den talan som gav upphov till domen i det ovannämnda målet Monsanto mot kommissionen, i vilket den ifrågsatta rättsakten fick till följd att all försäljning på marknaden i hela gemenskapen av en vara som uppfunnits av detta företag blev förbjuden. I förevarande fall har det ifrågasatta beslutet däremot endast till syfte att vägra tillgång till handlingar som omfattas av beslut 94/90. Dessa dokument rör visserligen de regler för punktskatt som är tillämpliga på tobaksvaror inom gemenskapen. Beslutet har emellertid inte i sig någon inverkan på marknadsföringen av dessa varor.

22 Av samtliga dessa omständigheter följer att sökanden inte kan anses ha ett berättigat intresse av att begära att ett beslut, som är ställt till en annan juridisk person och i vilket den senare vägras tillgång till handlingar, ogiltigförklaras.

23 Argumentet enligt vilket sökandens talerätt i mål T-4/00 inte ifrågasatts av förstainstansrätten saknar betydelse eftersom det inte kan påverka bedömningen av huruvida förevarande talan skall upptas till sakprövning. Det finns vidare anledning att erinra om att det i det ovannämnda målet inte var nödvändigt att pröva huruvida talan kunde tas upp till sakprövning på grund av att sökanden återkallade talan och målet följaktligen avskrevs.

24 Då sökanden inte har något berättigat intresse av att få saken prövad skall talan i övrigt avvisas, utan att det finns anledning att undersöka sökandens talerätt.

Rättegångskostnader

25 Enligt artikel 87.2 i förstainstansrättens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom sökanden har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande beslut:

1) **Talan avvisas.**

2) **Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Luxemburg den 30 april 2001

H. Jung

Justitiesekreterare

B. Vesterdorf

Ordförande